

Zápis z 8. zasedání

Výboru pro koordinaci pozic České republiky k udržitelnému rozvoji Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR)

25. dubna 2016, Úřad vlády, Starý tiskový sál

Přítomni

Veronika Bajgarová (MZV), Anna Kárníková (ÚV ČR), Pavel Janeček (MPSV), Jiří Jungř (MZe), Vilém Jurek (Zelený kruh), Miroslava Klírová (MF), Pavla Knotková (MF), Petr Lebeda (Glopolis), Karla Mališová (MŠMT), Bedřich Moldan (COŽP), Jiří Muchka (MZV), Martin Náprstek (ČRA), Zdeněk Pagáč (MF), Martin Pizinger (MZV), Lukáš Pokorný (MŽP), Pavel Pokorný (MPSV), Pavel Příbyl (FoRS), Jakub Rudý (ÚV ČR), Katarína Šrámková (FoRS), Věra Venclíková (PPZRS)

Program jednání

- 1) Prezentace podkladového materiálu pro kulatý stůl k prioritní oblasti „ČR podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě“
- 2) Informace o postupu implementace *Cílů udržitelného rozvoje* na EU úrovni
- 3) Informace o prioritách ČR při působení ve vybraných mezinárodních institucích a prosazování Agendy 2030 v nich – Mezinárodní organizace práce
- 4) Různé

Seznam příloh

- 1) Návrh strategických cílů pro prioritní oblast „ČR podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě“
- 2) Činnost Mezinárodní organizace práce z pohledu Agendy 2030

Anna Kárníková (ÚV ČR) zahájila jednání Výboru a představila navržený program, který byl schválen.

K bodu programu č. 1: Prezentace podkladového materiálu pro kulatý stůl k prioritní oblasti „ČR podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě“

Anna Kárníková (ÚV ČR) na úvod uvedla, že v současné fázi přípravy dokumentu ČR 2030 pracují minitýmy na celkem šesti klíčových oblastech dokumentu. Minitýmy připravují podkladové materiály pro kulaté stoly, které probíhají od poloviny dubna do poloviny května. Připomínky, které vzejdou z diskuzí na kulatých stolech, budou zapracovány do připravovaných materiálů a v průběhu června finalizovány do podoby prvního draftu, který projedná na svém červnovém zasedání RVUR. V průběhu července a srpna bude probíhat elektronická konzultace k draftu. Na přelomu září a října bude finální draft předložen RVUR a následně do meziresortního připomínkového řízení. Do 31. prosince má být schválen vládou.

Jakub Rudý (ÚV ČR) představil podkladový materiál pro kulatý stůl k prioritní oblasti „ČR podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě“ a návrh čtyř strategických cílů k této oblasti, které vyplynuly z diskuze v příslušném minitýmu. Návrh strategických cílů pro tuto prioritní oblast je přiložen k zápisu jako příloha č. 1.

Zpracování prioritní oblasti odpovídá institucionálnímu pohledu na podporu udržitelného rozvoje ve vnějších politikách ČR. Kromě jednoho strategického cíle, který je tematický (v přiloženém materiálu cíl č. 1, tedy explicitní přihlášení k *Cíli udržitelného rozvoje* č. 16 *Mír, spravedlnost a silné instituce*), jsou všechny ostatní cíle zaměřeny institucionálně a koncepčně. Do materiálu se promítl přístup k implementaci Agendy 2030, který zdůrazňuje její *mainstreaming* do zavedených nástrojů a institucí a koherenci politik pro udržitelný rozvoj. Diskuzi vyžaduje především otázka, jakým způsobem v materiálu uchopit úroveň Evropské unie. Ve strategických cílech evropská úroveň pro zatím zcela chybí. Jedno z možných řešení je doplnit explicitní odkaz na EU všude tam, kde se hovoří o mezinárodních organizacích, což ale politiku EU staví na roveň zahraniční politice. Tomuto pohledu se však celý dokument ČR 2030 snaží vyhnout. Naopak se snaží k EU přistoupit jako ke specifické dimenzi vnitřní politiky.

Petr Lebeda (Glopolis) doplnil, že u čtvrtého strategického cíle, který se týká koherence politik, prozatím není jisté, jestli zůstane v této prioritní oblasti zachován. Do značné míry totiž zapadá do pojetí prioritní oblasti k dobrému vládnutí, kde by také měl svoje místo. Záleží také na tom, jak nakonec tato kapitola bude vypadat.

Veronika Bajgarová (MZV) uvedla, že formulované cíle navazují na priority, ze kterých česká zahraniční politika dlouhodobě vychází. Cíle jsou formulovány také s ohledem na to, aby se formální obsah toho, jak ČR na globální úrovni působí, propsal do konkrétních nástrojů, které má k dispozici.

Hlavní body diskuze:

Pavel Janeček (MPSV) s navrženými cíli souhlasí. Co se týče témat, která může ČR pro podporu udržitelného rozvoje ve světě poskytnout, má ČR velmi dobrou transformační zkušenost z 90. a následujících let. Týká se to například tvorby sociálních systémů (administrativně i legislativně), oblast sociálního pojištění a zajištění veřejných služeb zaměstnanosti.

Jiří Muchka (MZV) upozornil, že MZV aktuálně pracuje na aktualizaci Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce pro období po roce 2017. Sektorové priority ZRS po roce 2017 jsou koncipovány tak, aby korespondovaly se 17 *Cíli udržitelného rozvoje*.

Bedřich Moldan (COŽP) uvedl, že by v této prioritní oblasti rád viděl explicitně uvedené zaměření na úroveň EU tak, aby nebyla postavena na roveň mezinárodním organizacím. K zaměření na *Cíl udržitelného rozvoje* č. 16 doplnil, že prozatím neuspokojivě

se vyvíjí formulace indikátorů k tomuto cíli. Formulování indikátorů svým způsobem dotváří obsah cílů a v případě, že nebudou vhodně navrženy, může být tento konkrétní cíl obsahově velmi nejasný. **Veronika Bajgarová (MZV)** reagovala s tím, že tento cíl byl do závěrečné sady cílů zahrnut díky společnému úsilí EU a přestože bude těžké jej napojit na konkrétní indikátory, dá se v mnoha mezinárodních fórech využít jako referenční bod, ke kterému se dá referovat.

K bodu programu č. 2: Informace o postupu implementace Cílů udržitelného rozvoje na EU úrovni

Anna Kárníková (ÚV ČR) představila výsledky neformálního setkání členských států Evropské unie v Bruselu k národní implementaci Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj. ČR se řadí do skupiny států, které jsou v této oblasti aktivní. Shoda mezi členskými státy panuje v tom, že nedostatečná je aktivita Evropské komise. Na setkání byli přítomni zástupci Generálního ředitelství pro životní prostředí (dále jen „DG ENV“) a Generálního ředitelství pro mezinárodní spolupráci a rozvoj (dále jen „DG DEVCO“). Celou agendu má však v rámci Evropské komise na starosti její místopředseda Frans Timmermans, od kterého se očekává, že v říjnu předloží sdělení Evropské komise k implementaci Agendy 2030 do vnitřní a vnější dimenze evropských politik. Původně mělo být sdělení předloženo již v červnu, došlo však k odkladu, což s ohledem na harmonogram přípravy strategického dokumentu ČR 2030 není dobrá zpráva.

Co se týká vnější dimenze Agendy 2030, je představa jejího promítnutí do rozvojové politiky EU poměrně jasná. Proběhne formou revizí stávajících koncepčních materiálů. Co se týče vnitřní dimenze – tedy politik, které se týkají vnitřních evropských politik – je představa dalšího postupu velmi nejasná. Některé členské státy navrhovaly, aby se Evropská komise soustředila pouze na oblasti, kde má silné kompetence. A. Kárníková ho však nepovažuje za šťastný, protože může vést k náhodnému výběru priorit z Agendy 2030 na základě toho, jak se aktuálně vyvíjí kompetence EU, ale nikoli na základě jejího komplexního uchopení. Nedostatečná byl rovněž diskuze o tom, které platformy by mohly implementaci Agendy 2030 sloužit.

Z diskuzí v rámci Úřadu vlády mezi Oddělením pro udržitelný rozvoj a Sekcí pro evropské záležitosti, i z diskuzí s ostatními resorty vyplývá, že ani v rámci státní správy ČR nepanuje shoda na tom, která platforma je nejvhodnější. Jednou z možností je aktualizace Strategie udržitelného rozvoje EU (*EU Sustainable Development Strategy*, dále jen „EU SDS“). Tento dokument je však momentálně poněkud zapomenut. Další diskutovanou možností je využití mechanismu Evropy 2020. Toto řešení považuje OUR za vhodné, protože se jedná o mechanismus, který je jednotlivým členským zemím dobře známý. Obsahově navíc Evropa 2020 pokrývá všechny tři pilíře udržitelného rozvoje. Výhodou je také již existující, byť jen částečné, navázání finančních prostředků na plnění Evropy 2020. Není to však oficiální stanovisko Úřadu vlády. Aktuálně se pracuje na vytvoření rámcové pozice k této problematice, která by i směrem k Evropské komisi komunikovala priority ČR.

Hlavní body diskuze:

Veronika Bajgarová (MZV) souhlasí s tím, že implementace Agendy 2030 do vnější dimenze je méně problematické, než do té vnitřní. K implementaci Agendy 2030 do vnějších politik již Evropská komise společným hlasem odpovídala na dotaz sekretariátu OSN, jak by měl implementační a monitorovací mechanismus v rámci samotné OSN vypadat. Ve vnitřní dimenzi implementace přetrvává stav, kdy členské státy Evropské komisi konkrétní implementační plány nesdělí, protože jsou stále předmětem vnitřních diskuzí. A Evropská komise sama zatím s ničím nepřichází. Rovněž vítá snahu o formulování rámcové pozice, která by ČR umožnila jednotné působení, protože téma se objevuje na různých fórech. Ministerstvo zahraničních věcí je připraveno poskytnout v této věci součinnost.

Bedřich Moldan (COŽP) upozornil, že v Evropské unii je řada dalších orgánů, které by měly být v této věci aktivní. Sám se účastnil zasedání Evropského hospodářského a sociálního výboru, v jehož rámci vzniká instituce, která se bude jmenovat „Forum pro udržitelný rozvoj“. Bude sloužit široké komunikaci relevantních stakeholderů. Důležité bude rovněž sledovat činnost Evropského parlamentu. **Věra Vencíliková (PPZRS)** potvrdila, že dotčený výbor se již věnoval implementaci Agendy 200 i jejímu financování a také ve spolupráci se soukromým sektorem formuloval na tato témata poziční dokumenty. Evropská komise tedy má při své práci z čeho čerpat.

Jiří Muchka (MZV) doplnil, že i v oblasti implementace Agendy 2030 do vnějších politik EU panuje nyní informační deficit a čeká se na politické rozhodnutí Evropské komise, které by měla sdělit nejpozději na zasedání ministrů pro rozvoj, které se koná 12. května t. r. v Bruselu.

Petr Lebeda (Glopolis) považuje za důležité, a mělo by se to objevit i v oficiální české pozici, aby Evropská komise zachovala integrovaný přístup k Agendě 2030 a nevytrhávala jednotlivá témata podle toho, jaké má kompetence v té které oblasti.

Anna Kárníková (ÚV ČR) shrnula, že vakuum, které aktuálně kolem Evropské komise vzniklo, může ČR využít tím, že v rámcové pozici zformuluje své vlastní priority, které se bude snažit prosadit na celoevropské úrovni.

K bodu programu č. 3: Informace o prioritách ČR při působení ve vybraných mezinárodních institucích a prosazování Agendy 2030 v nich – Mezinárodní organizace práce

Pavel Pokorný (MPSV) představil činnost Mezinárodní organizace práce (dále jen „MOP“) a působení ČR v ní z hlediska Agendy 2030. Podkladový materiál je připojen k zápisu jako příloha č. 2.

Hlavní činností MOP je normotvorba, přijímání úmluv a doporučení v oblasti práce a sociálních věcí. MOP tvoří globální standardy pracovních podmínek. V současnosti existuje mezinárodně právních standardů více než 200, ČR jich ratifikovala asi 60. Z neratifikovaných 140 standardů je celá řada z nich pro ČR zastaralých nebo neadekvátních. Ale přibližně 40 dokumentů by mělo být po dohodě se sociálními partnery znovu přezkoumáno a v opodstatněných případech by mělo dojít k jejich ratifikaci. Chce-li ČR v této oblasti působit směrem ke třetím stranám, je důležité, aby sama důsledně přijala a implementovala všechny relevantní standardy.

Druhým významným prvkem, který chce MPSV při působení v MOP za ČR posílit je zapojení do oblasti technické spolupráce, což je termín MOP pro rozvojovou spolupráci. Cílem je významněji prosadit teritoriální i obsahové priority ČR pomocí institucionalizované kooperace s MOP v této oblasti.

Třetí bod je spíše procesní. MPSV se v koordinaci s MZV snaží posílit zastoupení občanů ČR v sekretariátu MOP. Aktuálně v něm pracuje jeden zaměstnanec z ČR. Vyšší zastoupení je důležitý krok k zajištění obousměrného přenosu informací a zkušeností mezi ČR a MOP.

Hlavní body diskuze:

Petr Lebeda (Glopolis) se dotázal, jestli se z uvedeného dá vyvodit, že ČR má jisté rezervy při přijímání a implementaci mezinárodních dohod (při nejmenším směrem k MOP) a jedním z dílčích cílů by mohlo být ratifikovat a implementovat větší část dohod, u kterých se to zatím zcela nepodařilo.

Pavel Pokorný (MPSV) uvedl, že to platí částečně. V rámci MOP existuje systém, který stanovuje povinnost vlády již do jednoho roku od přijetí úmluvy vypracovat analýzu a stanovisko a předložit je parlamentu. Stanovisko může být jakékoli – pozitivní i negativní. Tento proces slouží primárně tomu, aby byli zákonodárci informováni o vývoji mezinárodního práva v oblasti práce a sociálního zabezpečení. Často se však dostáváme do situace, že se

dokumenty nedaří ratifikovat takto rychle, ať už z důvodů potřeby větších legislativních změn či nedostatečné politické podpory.

Proces revize neratifikovaných dohod s cílem jejich okamžité ratifikace, nebo její přípravy do budoucna, byl spuštěn po dohodě s odbory a zaměstnavateli. Týká se těch dohod, které jsou samotnou MOP považovány za aktuální. Co se týče kontroly implementace ratifikovaných dohod, existuje kontrolní mechanismus MOP, v jehož rámci MPSV jednu za čtyři až pět let podává MOP zprávu o stavu národní implementace. Do přípravy těchto zpráv jsou sociální partneři zahrnuti. Zprávu dostávají k revizi před jejím odesláním do MOP.

K bodu programu č. 4: Různé

Lukáš Pokorný (MŽP) upozornil, že členům České komise pro UNESCO byl rozeslán dotazník, který má pomoci definovat UNESCO plán práce na další období. První dvě otázky se týkají Agendy 2030. **Martin Pizinger (MZV)** uvedl, že se poradí s kolegy, kteří na MZV mají Českou komisi pro UNESCO v gesci a v případě, že by se objevil relevantní prostor pro zapojení Výboru, bude o tom informovat.

Příští zasedání výboru

Termín příštího zasedání Výboru pro koordinaci pozic ČR k udržitelnému rozvoji bude stanoven v průběhu května.

Zapsal: Jakub Rudý

Počet stran: 5

Počet příloh: 2